

Інноваційне лідерство в умовах кризи

Вікторія Ворон

здобувачка освітньої програми «Менеджмент»

3 курсу, гр. МЕН-22,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: VoronVM@krok.edu.ua

Ганна Пазєєва

к.е.н., доцент кафедри управлінських технологій,

заступник завідувача кафедри управлінських технологій,

ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», м. Київ, Україна,

e-mail: PazeevaA@krok.edu.ua,

ORCID: 0000-0002-6557-6890

Актуальність дослідження. В умовах стрімких глобальних змін, що характеризуються економічною нестабільністю, технологічними проривами та соціальними трансформаціями, здатність організацій до швидкої адаптації стає критично важливою. Інноваційне лідерство виступає ключовим фактором, що дозволяє не лише виживати в умовах кризи, але й використовувати її як можливість для розвитку та зростання.

Об'єктом дослідження є процеси інноваційного лідерства в умовах кризових ситуацій.

Предметом дослідження є методи, підходи та інструменти впровадження інноваційного лідерства під час криз.

Мета дослідження: Дослідити особливості інноваційного лідерства та визначити ефективні стратегії його застосування в умовах кризи.

Для досягнення встановленої мети в роботі були вирішені наступні завдання:

- Проаналізувати концептуальні засади інноваційного лідерства.
- Визначити основні виклики та проблеми лідерів під час кризових періодів.
- Проаналізувати ключові стратегії та інструменти інноваційного лідерства.
- Запропонувати рекомендовані дії щодо ефективного застосування інноваційного лідерства в умовах кризи.

Етапи та результати дослідження.

Інноваційне лідерство – це стиль управління, що поєднує стратегічне мислення, гнучкість, відкритість до нових ідей та готовність до змін. Воно передбачає не лише створення та впровадження інновацій, а й формування культури постійного розвитку, адаптації до змін та про активного реагування на кризові ситуації. Лідери, які дотримуються цього стилю, не бояться ризикувати, заохочують експерименти, вміють працювати з невизначеністю та знаходити нові способи вирішення проблем.

Спочатку було проаналізовано концептуальні засади інноваційного лідерства, зокрема його ключові характеристики та принципи. Було визначено, що воно включає поєднання традиційних лідерських якостей, таких як відповідальність, рішучість та стратегічне бачення, із сучасними підходами

до управління, які базуються на інноваційності, цифровізації та креативному мисленні. Отже, інноваційне лідерство передбачає не лише технологічні зміни, а й трансформацію організаційної культури, де заохочуються ініціативність, відкритість до нового та командна взаємодія. (інноваційне лідерство в публічному управлінні, вплив на результативність групової діяльності [1;2]).

Загалом в умовах кризи лідерам доводиться стикатися з рядом викликів, які ускладнюють прийняття рішень та впровадження змін. Серед основних проблем є: високий рівень невизначеності, який створює труднощі у прогнозуванні майбутніх подій і потребує швидкого реагування. Опір змінам з боку співробітників і партнерів також є серйозним бар'єром, оскільки багато хто побоюється виходу із зони комфорту або втрати стабільності. Крім того, в кризові періоди компанії часто стикаються з обмеженими фінансовими ресурсами, що ускладнює інвестування в інноваційні проекти та технологічні рішення. Важливим чинником також є психологічний тиск, оскільки лідерам потрібно не лише ухвалювати ефективні рішення, а й підтримувати моральний дух команди.

Аналізуючи можливі шляхи подолання цих викликів, варто звернути увагу на ключових стратегіях та інструментах інноваційного лідерства. Важливу роль відіграє застосування гнучких методик управління, таких як Agile, Lean та Design Thinking, що дозволяють швидко адаптуватися до змін і ефективно реагувати на нові виклики. Крім того, відкритість лідера до нових ідей та залучення команди до прийняття рішень створюють основу для інноваційного розвитку. У кризові моменти особливо цінним стає партнерство з іншими компаніями, стартапами та науковими установами, що сприяє обміну знаннями, ресурсами та спільному пошуку інноваційних рішень. (дослідження різних моделей лідерства, лідерство під час кризи [2; 3]).

Узагальнюючи, лідеру необхідно мати чітке стратегічне бачення та гнучкість, що дозволить адаптуватися до змін та оперативно ухвалювати рішення. Важливо розвивати культуру відкритості та ініціативності, мотивувати працівників до впровадження нових ідей та підтримувати їх у процесі змін. Інвестування в технології, автоматизацію та цифрові рішення дозволяє значно підвищити ефективність бізнес-процесів та створити нові можливості для розвитку. Також критично важливо підтримувати командний дух і забезпечувати психологічну стійкість працівників, оскільки саме люди є ключовим ресурсом для реалізації інноваційних стратегій.

Висновки: Інноваційне лідерство важливе для забезпечення сталого розвитку для організацій, що перебувають у кризі. Найважливішими аспектами ефективного, інноваційного лідерства є стратегічне бачення, адаптивність, цифровізація, використання нових технологій та творчість у прийнятті рішень. Впровадження інноваційних підходів може не лише подолати кризу, але й дає можливість використовувати її для розвитку.

Ключові слова: інноваційне лідерство, криза, стратегія, управління.

Список використаних джерел

1. Інноваційне лідерство публічному управлінні [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.investplan.com.ua/pdf/11_2021/12.pdf (дата звернення: 21.03.2025).
2. Дослідження різних моделей лідерства та їх вплив на результативність групової діяльності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://ektair.ukma.edu.ua/server/api/core/bitstreams/2a819e32-12f1-4602-9e9f-2e763e8b6670/content> (дата звернення: 26.03.2025).
3. Лідерство під час кризи [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://kmbs.ua/ua/article/leadership-during-crisis> (дата звернення: 26.03.2025).